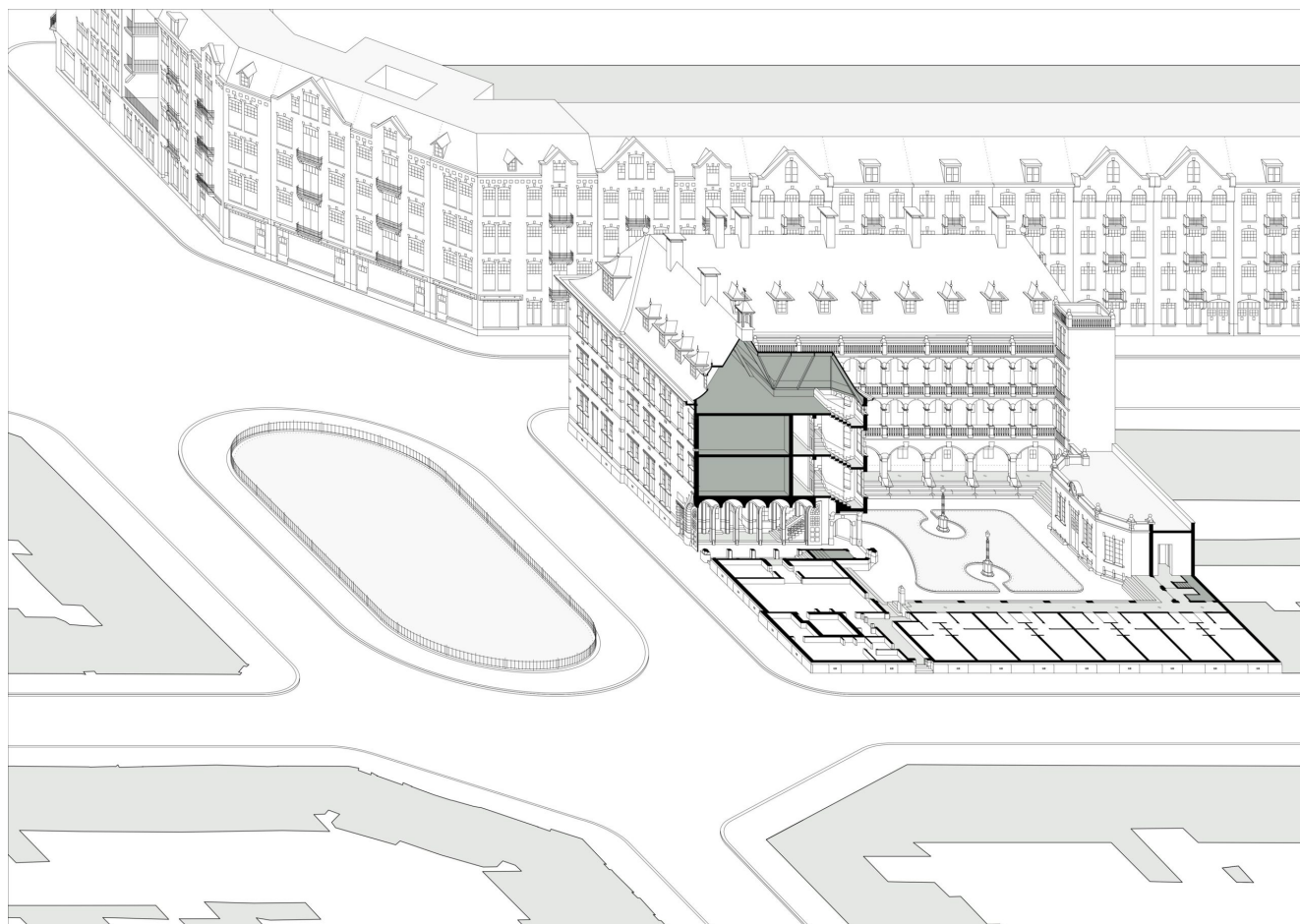

🔒 Dit artikel lees je gratis als onderdeel van je tegoed.

Je kunt iedere maand 3 artikelen lezen. Altijd onbeperkt De Architect lezen? Bekijk de mogelijkheden.

Abonneren

Artikel

7:30

Hans van der Heijden tekende “een zuiver voorbeeld van een Nederlands woonpalazzo”

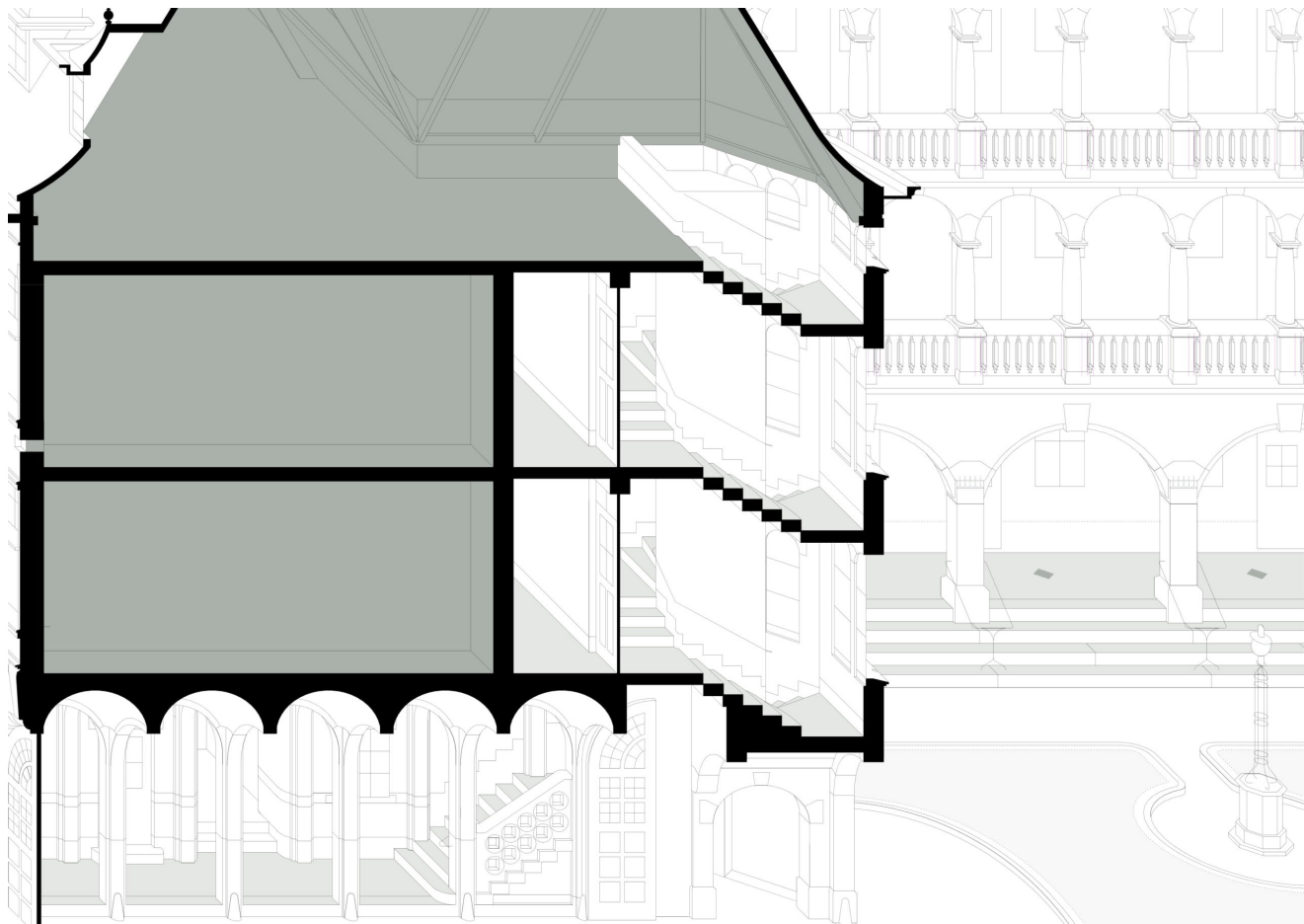
label: Architectuur

Hans van der Heijden maakte een isometrie van het Lutherhof in Amsterdam, het project is volgens hem “een even zeldzaam als zuiver voorbeeld van een Nederlands woonpalazzo”. De architect doet onderzoek naar het architectuurtype en jaarlijks bestudeert hij met studenten en collega's woonpalazzi in Italiaanse steden. Zijn tekening van dit Nederlandse voorbeeld is de

Tekening van de Week.

Hans van der Heijden: “Paul Letarouilly [een Franse architect en grafeur, red.] publiceerde in het begin van de 19^e eeuw ‘Edifices de Rome moderne’. Zonder noemenswaardig intellectueel kader staat dit boek vol met scherpe plattegronden, aanzichten, doorsneden, details en perspectieven van Romeinse reniassance-gebouwen. Architectuurnerds zoals Letarouilly herontdekten de klassieke oudheid en de renaissance gingen naar Italië en Griekenland om ruïnes en gebouwen op te meten en minutieus te tekenen.

“Zo’n vijf jaar geleden liet mijn Brits-Engelse collega Karin Templin mij kennis maken het Italiaanse palazzo als een model voor stedelijke woningbouw. Samen met haar, Like Bijlsma en Theo van de Beek ben ik dit type verder gaan onderzoeken, onder andere via ons onderwijs. Elk jaar bestuderen wij woonpalazzi in een andere Italiaanse stad. Wij vragen onze studenten om de plaatselijke voorbeelden in een gedetailleerde isometrie vast te leggen.

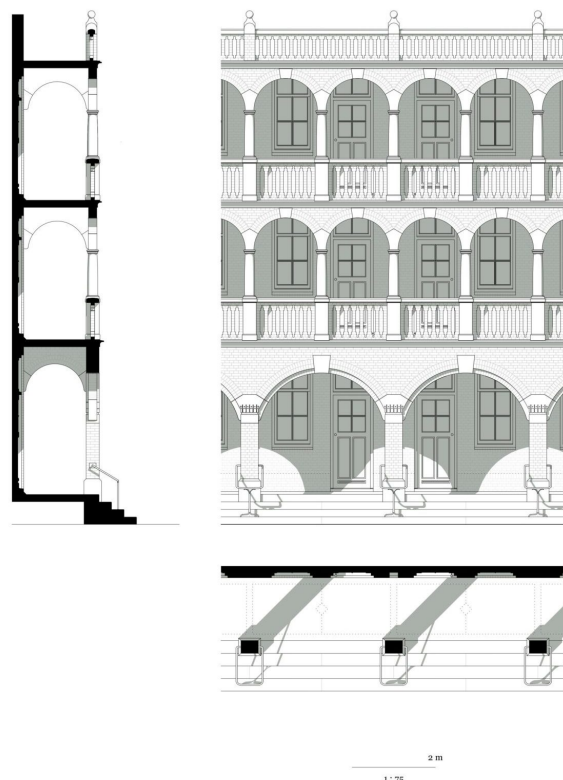

“Het palazzo is bij uitstek een binnenstedelijk gebouwtype. Steden als Napels staan vol met speculatief gebouwde voorbeelden. Het palazzo omsluit de eigen buitenruimte. Die zijn niet privé en niet openbaar. Ze zorgen voor een optimaal gebruik van de open ruimte binnen de bouwblokken. Het woonpalazzo is een type dat hoge dichtheden toelaat.

“Op de tekening die ik maakte is het Lutherhof te zien. Dat is een even zeldzaam als zuiver voorbeeld van een Nederlands woonpalazzo. Het is in 1909 gebouwd naar ontwerp van een zekere Dirk van Oort,

gevallen. Het gebouw staat op de nationale monumentenlijst. Zoals wel vaker, hebben historici goede architectuur wél in het vizier.

“De isometrie laat de karakteristieke ruimtewerking van het woonpalazzo zien. Via een bewerkte voordeur (portone) kom je in een open entreerimte (androne). Daaraan liggen vaak collectieve voorzieningen. In de Lutherhof liggen de huismeesters- en bestuurskamer aan de androne. De androne geeft vervolgens toegang aan het hof (cortile) met de buitentrappen (scala aperta).

Gevelfragment

“De tekening is gemaakt op basis van archieftekeningen waarop alleen de hoofdmaatvoering stond. Bovendien bleek het gebouw niet helemaal volgens tekening uitgevoerd te zijn. Door het tellen van stenen op mijn foto's kon ik de maten vrij precies bepalen. Ik schat dat de tekening tot een centimeter nauwkeurig is. De isometrie heb ik in de computer al tekenend opgebouwd, dat wil zeggen: het beeld is zonder 3D model geconstrueerd. De plek van de sneden is bijvoorbeeld intuïtief bepaald. BIM is geen tekenprogramma, maar een abstract computermiddel waarin je eenvoudig verdwaalt. Je ziet pas wat je krijgt als BIM een tekening uitfloopt. Tot dan is het voor elke ontwerper uitermate lastig om te bedenken hoe groot je eigenlijk bent in zo'n digitaal universum.

“Het maken van dit soort tekeningen is een uit de hand gelopen bezigheid. Ik vraag me niet eens meer af of dit hobby, werk, onderzoek, architectuur, kunst, onderwijs of nog iets anders is. Binnenkort ga ik experimenteren met groot formaat zeefdruk. Misschien dat ik ze later publiceer of tentoonstel. Vrij naar Letarouilly: 'Edifices de la tradition moderne'.”

Bekijk meer tekeningen

11 mei [label: Architectuur](#)

[Anne Dessing: “Lina Bo Bardi geeft iets terug aan de stad”](#)

4 mei [label: Stedenbouw](#)

[Hanna Prinssen: “Het vuur is uit de bossen gehaald”](#)

Eerste publicatie door [Afke Laarakker](#) op 18 mei 2021

Laatste update 18 mei 2021

advertorial

Onderscheidende design vloeren

Met de zeer sterke cementeuze Ultratop en harsgebonden Mapefloor vloersystemen biedt Mapei in zichtbare en onzichtbare oplossingen voor de bouw voor ieder wat wils. Daarbij begeleidt het bedrijf architecten met praktische adviezen. “We willen echt de partner van architecten zijn.”

[Lees het artikel](#)

Vakmedianet. Auteursrecht voorbehouden.

Op gebruik van deze site zijn de volgende regelingen van toepassing: **Algemene Voorwaarden** en **Privacy en Cookie beleid**

Vakmedianet gebruikt cookies om bepaalde voorkeuren te onthouden en af te stemmen op uw vakmatige interesse.
Meer informatie over het gebruik van cookies